ŠT. 2 INTERNO GLASILO 74. PEHOTNEGA POLKA JANUAR 2021
ISSN 2738-5493

KLEŠČMAN
74. PEHP

Srečno 2021

PREDSTAVITEV 1. PEHČ
SIMULATORSKI CENTER VGM
ORGANIZACIJSKA KULTURA

PODPOLKOVNIK JURE HIMELRAJH

POGUMNO V NOVO LETO

Pred vami je druga številka publikacije Kleščman. S prvo smo prebili led, z drugo nadaljujemo uresničevanje našega poslanstva. Kaže, da bomo morali povečati naklado, saj je zanimanje javnosti zunaj 74. za publikacijo kar precejšnje.

Nadaljujemo s predstavitvami ključnega kadra. Tokrat je nekaj strani namenjenih namestniku oz. izvršilnemu častniku ter poveljniku, četnemu podčastniku in poveljujočim 1. čete. Tisti, ki boste pozorno opazovali, boste videli, da so fotografije in besedilo pripadnic in pripadnikov te čete zapolnili večino strani druge izdaje. Navsezadnje je tudi namestnik 74. nekdanji poveljnik 1. čete. Nekaj prostora je namenjeno nagrajevanju odličnosti. Ne maram besede najboljši, saj je izbira skoraj vedno subjektivna, in ne nakazuje tega, da so vsi v izboru odlični. Po prekratkem času smo pripadnice in pripadnike 74. spet napotili na KFOR. Priprave na mednarodno operacijo kriznega odzivanja so bile tokrat krajše, vendar so poveljujoči kljub vsem oviram vseeno dosegli zavidljivo raven usposobljenosti kontingenta. Tudi tokrat smo vključili prispevek o organizacijski kulturi, s katero se intenzivno ukvarjamo in je ključna za prihodnost enote. Nihče bolje ne udejanja vojaške kulture kot poveljnik prve tankovske čete v samostojni Sloveniji. Po skoraj treh desetletjih smo se ob odhodu v pokoj poslovili od starešine, ki že od nekdaj simbolizira lik pripadnika in živi po vrednotah SV.

Občutek imam, da bo 2021 leto velikih sprememb. Za vojaško organizacijo in 74. predvsem v pozitivnem smislu. Hkrati se moramo zavedati, da prav vsaka rešitev danes postane problem v bližnji ali daljni prihodnosti. Zato je treba razmišljati in gledati korak, dva ali celo tri vnaprej. Le tako bomo pripravljeni na spremembe. Tega, da naša enota obstaja, diha in živi, se zaveda vedno več ljudi, v notranji, strokovni in zunanji javnosti. Preveč let smo se kot želva, ki se skrije v oklep, skrivali v vojašnici. Čas je, da naši državljani in državljanke vidijo, kako je naša uniforma (in oprema) videti v živo, ne pa, da nas poznajo, dojemajo in sprejemajo samo po zaslonih telefonov, računalnikov ali televizij. Zagotovo pa prepoznavnost nosi dodatno odgovornost. Na desnem ramenu nosimo simbol enote in tako predstavljamo 74. Na levem ramenu nosimo grb SV, s čimer predstavljamo celotno vojaško organizacijo. Nad grbom nosimo zastavo Republike Slovenije in s tem predstavljamo celotno državo.

Kjer koli bomo in kar koli bomo počeli, se moramo zavedati, da ljudje skozi našo (ne)urejenost dojemajo 74., SV in našo Slovenijo. ■

4
BESEDE POVELJNIKA
podpolkovnik Jure Himelrajh

14
ORGANIGRAM 1. PEHČ
Predstavitev 1. pehotne čete

23
LETO 2020 NAS JE PRESENETILO
VVU IX. razreda Matjaž Muršič Klenar

6
PREDSTAVITEV NAMESTNIKA POVELJNIKA POLKA
major
Gorazd Sagadin

10
PREDSTAVITEV POVELJNIKA 1. PEHČ
stotnik
Matej Arbeiter

16
74. PEHP IN KFOR 42
poročnik
Zoran Kovačić

20
VLOGA SIMULATORJEV
predstavitev simulatorja v VGM

24
PRIŠEL JE ČAS ODHODA
stotnik
Boris Pavalec

BESEDE POVELJNIKA

BESEDILO: JURE HIMELRAJH
FOTO: LUKA MITROVIĆ

Bratje in sestre po orožju,

ob začetku novega leta vsem želim predvsem veliko zdravja in družinske sreče. Leto za nami je bilo precej zahtevno, to pred nami ne bo nič manj. Zahvaljujem se našim družinam za podporo. Ni jim lahko, vendar s tem, ko v času naših (pre)pogostih odsotnosti, v Sloveniji ali tujini, nase prevzamejo vse obremenitve družinskega življenja, neposredno podpirajo tudi varnost Republike Slovenije. Večkrat me prevzame občutek, da je prav to v veliki meri neprepoznano v družbi. Zato upam, da se v slovenskem prostoru končno uveljavi termin vojaška družina. To je eden izmed korakov k vzpostavitvi sistema, v katerem bomo imeli socialno mrežo v podporo družini institucionalizirano, in ne samo na papirju. Tudi tako namreč ustvarjamo pogoje za izvajanje vojaškega poklica kot načina življenja, saj je poklic vojaka več kot samo služba. Sicer o neki obliki družbene podporne mreže že razmišljamo na ravni 74., vendar nam je lani načrte podrl covid-19.

Verjamem, da nam bo letos uspelo zagnati vsaj nekaj teh projektov. V preteklih mesecih in letih smo dokazali, da lahko marsikaj spremenimo, če obstaja dovolj volje in potrpljenja za dosego cilja. V zadnjem obdobju je bilo vloženega veliko truda, da smo nekatere zadeve spravili na sprejemljivo raven. Leta širšega družbenega nerazumevanja o vlogi oboroženih sil v sodobni demokratični družbi so pustila posledice. Leta nepoznavanja temeljev delovanja sodobnih vojaških organizacij so prav tako pustila posledice. Vojaško izobraževanje in usposabljanje sta temu sledila. Najmanj desetletje zanemarjanja obrambnega resorja se bo negativno kazalo najmanj to desetletje. Za vzpostavitev kohezivne enote, ki bo vešča modernega bojevanja, so potrebna leta. Štetje teh se začne šele po tem, ko je enota popolnjena s primernim kadrom, moderno opremo in ima zagotovljeno normativno ogrodje za delovanje.

Pri nas se vse to kaže v pomanjkanju vojaške kulture. Res pa je, da bolj ko se oddaljujemo od zadnje večje vojne in bolj demokratično postaja širše okolje, bolj tuja ter potencialno moteča postaja klasična vojaška kultura.

Lahko se sprijaznimo s tem in naše življenje bo morda lažje. Lahko pa uporabimo nezadovoljstvo s trenutnim stanjem kot motivacijo za spremembe. S takšnim proaktivnim oz. pozitivnim pristopom ter veliko volje in potrpežljivosti se nato (hitreje ali običajno počasneje) premikamo proti cilju. Tukaj se moramo zavedati, da je občutek zadovoljstva ob dosegi cilja premo sorazmeren z zahtevnostjo postavljenega cilja. Več časa, truda, energije in volje bomo vložili, večji bo občutek zadovoljstva, ko bomo cilj dosegli.

Včasih pa kljub vsem prizadevanjem ne moremo doseči ciljev. To smo v zadnjih mesecih preteklega leta občutili na lastni koži. V začetku jeseni smo bili priča ponovnemu zagonu vseh dejavnosti zunaj rednih operativnih nalog (VED, licence, usposabljanje …). Zaradi epidemije pa smo se kar kmalu vrnili na opravljanje le nujnih rednih nalog, ki jih je veliko in vedno več. Poskusili smo z izolacijo nekaterih zmogljivosti in bili neuspešni.

Vendar smo se prilagodili in kljub oviram opravili naloge. Predvidevam, da bomo v prvih mesecih tega leta ponovno poskušali nadomestiti zamujeno.

Vsi se zavedamo, da mora biti izpolnjen prvi in osnovni pogoj, da bi se lahko naša organizacija odbila od dna. In to je stabilna zagotovitev zadostnih virov. Deloma imamo tukaj pripadniki 74. aktivno vlogo. Že od novembra smo vključeni v spremenjen projekt zaposlovanja v SV. Za zdaj nam gre odlično. Kot kaže, bo skozi naše vrste do konca naslednjega meseca šlo približno trideset novih pripadnikov SV. Če bomo tako nadaljevali, smo na dobri poti, da se pritok kadra močno poveča. To pomeni, da bomo lahko, ob enakovredni obravnavi, prvič po dolgih letih zagnali kadrovsko kolesje, pomladili vrste, izvedli obljubljene prerazporeditve, in kar je najbolj pomembno – ciklično načrtovali, organizirali in izvajali kolektivno usposabljanje. Mogoče pa bodo, tako kot bi že morale biti, taktične vaje z bojnim streljanjem (ponoči, mimo, čez lastne sile) kmalu tista prava krona usposabljanja.

Letos bomo naše dejavnosti načrtovali skladno s štirimi osnovnimi vodili:

1. Delovanje:
Tukaj ne bo večjih sprememb. Priprave in napotitev čete KFOR 43, vse redne in izredne naloge delovanja (sodelovanje s policijo pri varovanju meje, varnostno-nadzorne službe, podpora Enoti za protokol, pomoč EVOJ VGM itn.).

2. Usposabljanje:
Vzpostavili bomo pogoje za individualno in kolektivno usposabljanje predvsem pripadnikov 1. čete. Cilj je jasen in zelo zahteven – taktična vaja z bojnim streljanjem oddelka prek in mimo lastnih enot v razmerah zmanjšane vidljivosti in ponoči. Poudarek bo na strelskem usposabljanju ob maksimalni uporabi simulatorjev. Seveda ne bomo zanemarili drugih dveh stebrov usposabljanja, ki sta premikanje po bojišču in komuniciranje.

3. Civilno-vojaško sodelovanje:
Smo v letu, ko zaznamujemo 30. obletnico samostojne Republike Slovenije. Pričakujem prošnje in zahteve po naši prisotnosti na številnih prireditvah znotraj našega domicila in širše. Naš namen pri vseh dejavnostih, pri katerih bomo sodelovali, je jasen in očiten – promocija vojaškega poklica ter novačenje kadra in hkrati širjenje zavedanja o poslanstvu SV ter vlogi oboroženih sil v sodobni družbi. Vse bo mogoče le z jasnim načrtom in pogumnim pristopom k nujnemu dvigu kakovosti civilno-vojaškega sodelovanja. Obenem že razmišljamo in pripravljamo vsebino za 30. obletnico 74., ki bo marca 2022.

4. Organizacijska kultura:
Nekaj pomeni pobeliti stene, urediti prostore, nabaviti opremo, skratka spremeniti videz. Vse to ni tako lahko, je pa lažje kot spremeniti to, v kar ljudje verjamejo in kako se vedejo. Tudi tukaj sta potrebna jasen načrt in pogumen pristop. Spreminjanje kulture je dolgotrajen in nikoli končan proces.

Leta 2021 in naprej bomo sledili viziji:

74. bataljon je glavna pehotna zmogljivost Republike Slovenije in zagotavlja ustrezno stopnjo bojne pripravljenosti za delovanje doma in v tujini. Bataljon je usposobljen in pripravljen za opravljanje vseh načrtovanih nalog, vključno z mednarodnimi obveznostmi, sodelovanjem pri naravnih in drugih nesrečah in promociji vojaškega poklica. Za pripadnike je delo v enoti vir izzivov, navdiha, motivacije in zadovoljstva. Delo bataljona je poznano in spoštovano v notranji in zunanji javnosti.

Da bi uresničili vizijo in dosegli poslanstvo, bomo letos predvsem orali in sejali, da bi lahko v naslednjih letih želi.

Naj bo 2021 leto, ki bo zaznamovano z boljšimi časi za 74., SV in Republiko Slovenijo. ■

ŽIVLJENJEPIS NAMESTNIKA 74. PEHP
MAJOR GORAZD SAGADIN

FOTO: LUKA MITROVIĆ IN WIKIPEDIA.ORG

Civilna izobrazba:
1989–1993: strojni tehnik (Strojna tehnična šola, SŠC Ptuj),
1999–2003: dipl. inž. manager (Management delovnih procesov, Univerza v MB),
2009–2012: spec. manager (Management kadrov, Univerza na Primorskem).

Osnovna vojaška izobrazba:
2002–2003: Šola za podčastnike,
2005–2006: Šola za častnike.

Nadaljevalna vojaška izobrazba:
2011: štabni tečaj (*Maneuver Captains Career Course*, Fort Benning, ZDA),
2016: višji štabni tečaj, PŠŠ SV.

Dodatno vojaško usposabljanje:
2009: BMATT Peace Support Operations Training Course, Vyškov, Češka republika,
2010: NATO Tactical Operations in an IED Environment Course, Izmir, Turčija,
2013: tečaj za inštruktorje, CVŠ,
2016: Land Targeting (JMRC), Maribor.

Poveljniške dolžnosti:
2003–2005: poveljnik tankovskega oddelka, 74. OKMB,
2006–2008: poveljnik voda, 20. MOTB,
2012: poveljnik minometne čete, 74. MOTB,
2013: poveljnik učnega voda, ŠČ,
2013–2015: poveljnik učne čete, ŠČ,
2015–2019: poveljnik 1. in 2. čete, 74. PEHP.

Štabne in druge dolžnosti:
2008/2009: pomočnik za kadre in CSP v S-1, 20. MOTB,
2009–2011: namestnik poveljnika 2. čete, 20. MOTB,
2011/2012: častnik za operativne zadeve v S-3, 670. LOGB,
2012/2013: častnik za operativne zadeve v S-3, 1. BR,
2019: namestnik poveljnika polka, 74. PEHP.

Mednarodne operacije in misije:
2008: KFOR 17, TOC Director, TF Grof,
2010/2011: KFOR 22, namestnik poveljnika čete Kilo, MNBN-W,
2018/2019: KFOR 38; poveljnik čete Sierra, MNBN-W.

SAGADIN
SLOVENIJA

BESEDE NAMESTNIKA 74. PEHP

BESEDILO: GORAZD SAGADIN
FOTO: LUKA MITROVIĆ

Soborci, soborke,

mineva že več kot dve desetletji, odkar sem prvič profesionalno stopil v vojaške škornje, in to prav v enoto, v kateri danes opravljam delo namestnika poveljnika polka. Od takrat je 74. OKMB v vsem tem času, kljub trendom preoblikovanja in ukinjanja enot, pa tudi trendom, ki jim je bilo treba slediti, postal ena najprepoznavnejših enot Slovenske vojske.

V tem času sem imel čast služiti pod vsemi imeni te enote. Spoznal sem, da je ime enote tradicija, bistvo pa pripadniki, ki so jo sestavljali skozi čas do danes, in verjamem, da bo tako tudi v prihodnosti. Kadrovski viri smo tisti, ki enoti dajemo dušo in srce ter tisto, kar organizacijo oziroma enoto dela vidno in prepoznavno. V želji po svetli prihodnosti se moramo zavedati, da smo mi pripadniki temelj enote, temeljni člen med pripadniki pa odnosi. Dobri odnosi so tisti, ki povezujejo, in tisti, ki nas bodo peljali po začrtani poti naprej, kljub oviram in težavam, na katere bomo na tej poti naleteli. Težavam, ki jih v tem trenutku še ne vidimo in ne opazimo.

Ovire, na katere bomo naleteli, moramo vzeti kot opomine in stopnice, po katerih bomo skupaj hodili do postavljenih ciljev, ob tem pa upoštevati, kaj moramo narediti in kaj lahko naredimo. Med seboj gradimo trdne in stvarne, pristne odnose, ki morajo biti iskreni v vseh smereh sestave naše enote. Naša narava dela, vplivi iz okolja, situacije, na katere ne moremo vplivati, in še bi se našlo, vplivajo na odnose in jih krhajo. Temu se moramo izogniti. Najlažje se jim izognemo z opazovanjem, poslušanjem in prijazno besedo, saj nas, kot pravi stari irski pregovor, *prijaznost nič ne stane*. Prijaznost se ne sme razumeti kot slabost, temveč kot odlika voditelja, ki razume podrejene in jim je vedno in povsod pripravljen pomagati.

V želji po napredovanju v izboljšanju odnosov se moramo znebiti predsodkov, in ne postati zaporniki lastnega uma. Nenehno se moramo prilagajati danim situacijam, virom, času in prostoru, saj bomo le tako lahko stopili iz začaranega kroga udobja na novo pot in našim izzivom naproti. Prilagoditve z majhnimi koraki, vendar naprej in navzgor. Na tej poti nam nič ne bo dano in pot bo dolga ter naporna. Tlakovali jo bomo mi, pripadniki 74. PEHP, in sicer tako, da bomo na dosežene rezultate ponosni mi, naši predhodniki in vsi tisti, ki nas bodo zamenjali in nadaljevali našo uspešno pot.

Pojavljale se bodo napake, ki so v delovnem procesu in procesu sprejemanja odločitev neizogibne, saj ob velikem številu nalog in pogostem pomanjkanju vhodnih informacij sprejmemo odločitev (dobro, slabo, napačno), ki je še vedno boljša, kot da odločitve sploh ne sprejmemo. Napake so žal spremljevalec vsakega procesa dela, mi pa si bomo prizadevali, da jih bo čim manj. Tako bomo v duhu profesionalnosti, korak za korakom bojevali bitke, boje in operacije ter zaradi različnih razlogov občasno tudi padli.

Zmotno bi bilo razmišljati, da bomo zmeraj na vrhu in da padcev ne bo. *Padcev ne smemo jemati kot neuspeh, temveč kot novo priložnost, saj neuspeh ne pomeni, da si padel, temveč da se nisi pobral* (Mary Pickford). To pomeni, da se bomo po padcih pobrali in postali modrejši, boljši in trdnejši. Ne smemo zamenjevati napak z norijami, ki predstavljajo zavestno kršenje pravil in discipline, brez razmišljanja o posledicah. Takih kršitev ne bomo tolerirali, saj so neopravičljive in pogosto vodijo v ogrožanje ljudi, ki nas obdajajo.

Vodje, poveljniki, praviloma karizmatični pripadniki enot so tisti, ki vplivajo na naš um in ga usmerjajo v dejanja, da bi uresničili poslanstvo in namero nadrejenega. So tisti, ki določajo smernice, če smo izgubljeni ali na razpotju, in so tisti, ki nas usmerjajo in spodbujajo k dejanjem, ki jih brez njih ne bi znali ali bili sposobni izvesti v določeni situaciji ob danih virih. Zato so nepogrešljiv del vsake enote in so skrbno izbrani.

Vodje podpirajo pripadniki poveljstva, ki si jih bom drznil poimenovati kar skupina vojaških birokratov, motor vsake vojaške enote. Njihova pomembnost in delo sta žal prepogosto prezrta, saj je njihovo delo večinoma namenjeno ustvarjanju in zagotavljanju pogojev za izvedbo. Poveljstvo, sestavljeno iz oddelkov, od S-1 do S-6, je ustroj, ki nenehno udejanja namero poveljnika na papir v obliki ukazov, dopisov, poročil, zahtev ipd. Je motor, ki nenehno poganja enoto in s svojimi produkti enoti omogoča delovanje, razvoj in obstoj. Brez tega ustroja enote preprosto ne bi bile sposobne delovati, saj ta ustroj zagotavlja načrte in ukaze, sodelovanje s civilnim prebivalstvom, zveze, kadrovsko, obveščevalno-varnostno in materialno zagotovitev. Pripadniki poveljstva zagotavljajo vse tisto, česar na terenu ne opazimo, vendar manevrskim enotam omogoča pogoje za delovanje.

Ljudje po svoji naravi vse življenje iščemo nekaj, čemur želimo pripadati, in vojaška enota je tista, ki temelji na pripadnosti. Zavedati se moramo, da nas odsotnosti od doma in družine, toga hierarhična organizacijska sestava, ukazi, orožje in uniforma bistveno ločujejo od drugih poklicev.

V spomin se mi prikrade premik bojne kolone 1. čete po uspešno opravljeni certifikaciji bataljonske bojne skupine (BBSk) iz Postojne na matično lokacijo v Maribor, saj so bili to prvi trenutki zadovoljstva po uspešno končani nalogi, v katero je bilo vloženega nepredstavljivo veliko truda in časa. Bil je pa tudi trenutek, ko se zaveš, da poveljuješ najbolj usposobljeni in najmočnejši enoti v SV ter da ti nihče v danem trenutku ne more stopiti na pot, saj si nepremagljiv in mogočen.

Zato smo vojaki izbrani ljudje, ki postavljamo cilje svoje organizacije pred lastnimi cilji in smo zato pogosto razprti med družino, družbo in službo.

Organiziranje tolikšnih dejavnikov je težko, kar si premalokrat priznamo, vendar nas uspešni in učinkoviti rezultati delajo zadovoljne in srečne.

Pogosto se beseda sreča pojavlja v odnosu do zadovoljstva na delovnem mestu. Moje osebno mnenje je, da smo večinoma srečni, saj nas naše delo (delo z oborožitvijo, delo v vseh vremenskih razmerah, delo podnevi in ponoči) dela izredne, in če bi nas to motilo, bi nas verjetno delala tudi nesrečne. Zato se ob tem, da smo srečni lahko le iskreno zahvalimo družinam, prijateljem in ljudem, ki nas spodbujajo v delu, ki nas dejansko opisuje in dopolnjuje.

Če bomo v letu, ki je pred nami, zasledovali cilje, nadaljevali trdo delo in počeli tisto, kar je treba, brez izgovorov ali malodušja, bomo kmalu na meji mogočega. S skupnimi močmi nam bo uspelo, da nam bo na koncu uspelo narediti tisto, kar se nam zdaj zdi nemogoče. Vsem soborcem in soborkam, njihovim družinam, prijateljem in znancem v tem covid-19 obdobju želim srečno, uspešno, zdravo in polno novo leto 2021. ■

ŽIVLJENJEPIS POVELJNIKA 1. PEHČ
STOTNIK MATEJ ARBEITER

FOTO: LUKA MITROVIĆ

Civilna izobrazba:
2002-2006: III. gimnazija v Mariboru,
2006-2010: politologija-obramboslovje/vojaški modul, FDV, UL.

Osnovna vojaška izobrazba:
2010: Šola za častnike, CVŠ SV.

Nadaljevalna vojaška izobrazba:
2017: štabni tečaj 28. generacije (najboljši slušatelj), CVŠ SV.

Dodatno vojaško usposabljanje:
2014: VED artilerije, SV,
2016: Tečaj za inštruktorje, CVŠ SV,
2018: JFTC/The Resolute Support Training Event, Bydgoszcz, Poljska.

Poveljniške dolžnosti:
2011/2012: poveljnik MMV/MMČ/74. MOTB/1. BR,
2012/2013: poveljnik 1. MOTV/1. MOTČ/74. MOTB/1. BR,
2014-2019: poveljnik MMV BATOP/RB/72. BR,
2014/2015: poveljnik MMV/MMČ/20. MotBBSk/72. BR,
2017/2018: nam. poveljnika MMČ/74. MotBBSk/72. BR,
2019: poveljnik BATOP/RB/72. BR,
2020: poveljnik 1. PEHČ/74. PEHP/72. BR.

Štabne in druge dolžnosti:
2012: častnik za povezavo 1. BR, posebni štabni oddelek,
2019–2020: častnik za usposabljanje in operativne zadeve - ognjena podpora, S-3/72. BR.

Mednarodne operacije in misije:
2013: KFOR27, poveljnik voda,
2015/2016: KFOR32, poveljnik voda,
2018/2019: RSM08, S-5 Staff Officer Training Advisor.

MULTI SUNT VOCATI, PAULI VERO ELECTI

BESEDILO: MATEJ ARBEITER
FOTO: LUKA MITROVIĆ

Slogan, ki v latinskem jeziku krasi znak 1. PEHČ, opisuje bistvo bojnega duha kolektiva bojevnikov in bojevnic naše enote. Če se ozremo po ključnih dosežkih 74. PEHP, je bila 1. PEHČ vedno zraven. Njeno mesto nikoli ni bilo v ozadju, temveč tam, kjer spada, in tam, kjer smo pripravljeni biti. In sicer na težišču delovanja, v najtežjih okoliščinah in pogojih s ključnimi nalogami. Pripadniki 1. PEHČ smo in vedno bomo ponosni na dejstvo, da smo kljub zahtevnim časom, kadrovskim izzivom in velikemu osebnemu odrekanju vedno izpolnili svoje poslanstvo. Čeprav se kdaj znajdemo v situaciji, ko bi lahko pokleknili, vedno znova pokažemo svojo voljo in trdoživost ter se dvignemo kot feniks iz pepela. Zaradi našega kolektivnega duha, tovarištva, lojalnosti in zavedanja, da dejanje vsakega izmed nas vpliva na druge, smo v preteklem obdobju opravili vse najtežje naloge in premagali vsako oviro, ki je stala na poti do našega končnega cilja. Naloge so raznovrstne, od vojaških in nekaterih manj vojaških, a kljub temu jih vedno opravljamo z zavedanjem, da vse, kar izvedemo in dosežemo, naredimo za našo domovino Slovenijo.

Lansko leto je bilo zelo drugačno od preteklih, in glede na to, kaj nam je epidemiološka situacija doma in v svetu prinesla, je bilo še posebno zahtevno. Zato so nekatere aktivnosti 1. PEHČ v tem letu toliko bolj izstopale, ni jih pa bilo nič manj kot v preteklih letih. Februarja smo z vodom sodelovali na taktični vaji z bojnim streljanjem voda v okviru mednarodne vojaške vaje Rock Kleščman. V sklopu vaje smo za izvedbo naloge imeli na razpolago ognjeno podporo naših in ameriških enot. V kompleksni nalogi in novi taktični situaciji smo potrdili razlog našega obstoja – bojevanje.

Naslednja pomembna aktivnost je bila sklop vaj PRESKOK, na katerih smo se vrnili k osnovam taktike izkrcane pehote. Na vajah so se naši pripadniki še posebno izkazali. Naši trenutni in nekdanji pripadniki so med drugimi poskrbeli, da smo vozila SVARUN uvedli v Slovensko vojsko in 74. PEHP. Na to smo še posebno ponosni, zato ni naključje, da smo pripadniki 1. PEHČ lani pripravljali ter testirali novi zvezek streljanja za oborožitveno postajo KONGSBERG. Zvezek bo postal temelj streljanj z oborožitveno postajo za naslednje generacije kleščmanov. Od poznega poletja do začetka zime smo poslali vod naših pripadnikov na usposabljanje za KFOR 42, na katerem so s svojimi izkušnjami in znanjem sestavljali jedro čete SIERRA.

Poudaril bi tudi »Jesensko usposabljanje« v začasni bazi pri Ormožu. Na tem usposabljanju smo uporabili drugačen koncept delovanja, ki lahko služi kot primer dobre prakse. S tem mislim na posredno uporabo pomoči policiji z uporabo SKOV Svarun z vsemi zmožnostmi vozila. Novembra smo kot nosilci odzivnih sil TOS SKOK s pridodanimi pripadniki 2. in 3. PEHČ ter Vojaške zdravstvene enote (VZE) zagotavljali omenjeno zmogljivost SV. Zaradi težkih epidemioloških razmer je bil okrepljen vod poslan v »mehurček« v Postojno. Tak koncept izolacije »mehurčka« je bil prvi poskus v SV in pravi izziv za vse pripadnike, ki so bili vključeni v izvedbo.

Kljub številnim operativnim nalogam je 1. PEHČ ob opravljanju te naloge dokazala, da smo tudi takrat, kadar nas je manj, sposobni narediti več. Pripravljenost, odzivnost, prilagodljivost, tovarištvo ter osebno odrekanje za to nalogo vseh pripadnikov, ki so sodelovali pri izvedbi, so bili edinstveni. Tudi kadar je bilo najtežje, kadar je bila situacija zahtevna, smo dokazali, da lahko s kolektivnim duhom opravimo na videz še tako nemogočo nalogo. Dokazali smo, da kadar je težje kot običajno, smo vsi pripadniki SV pripravljeni doseči skupni cilj.

Biti poveljnik 1. PEHČ pomeni zame posebno čast in ponos. Tovarištvo, lojalnost, usposobljenost in kolektivni duh odlikujejo pripadnike naše čete. Bolj ko je situacija zahtevna, bolj se kažejo vrline naše čete, kar smo dokazali v preteklem obdobju. Naše glavno vodilo so močan kolektivni duh in pošteni odnosi, saj se vsi zavedamo, da smo lahko s pravim kolektivnim duhom in pripadnostjo organizaciji kos prav vsaki nalogi. Pripadniki 1. PEHČ, pred nami je leto, v katerem nas čaka zelo veliko izzivov in nalog. Sodelovali bomo pri številnih aktivnostih, nalogah ter mednarodnih vajah doma in v tujini. Čaka nas obdobje, v katerem bomo zelo obremenjeni, vendar trdno verjamem, da z vašo usposobljenostjo, odnosom do dela in močnim kolektivnim duhom, ki ga premorete, ni naloge, ki je ne bi opravili z odliko, in ni ovire, ki je ne bi premagali s skupnimi močmi. 1. PEHČ je v preteklosti bila in v prihodnosti bo ključna sila v zmagah 74. PEHP in SV. Ponosni smo, da smo med številnimi poklicanimi ravno mi izbrani za služenje v 1. PEHČ/74.PEHP naše domovine.

Pripadniki, ki ste napoteni na mednarodno operacijo KFOR 42, opravite svoje poslanstvo in nalogo, kot to znate, ter se srečno in zdravi vrnite domov.

Vsem pripadnikom 1. PEHČ, tudi nekdanjim in bodočim, v letu 2021 želim veliko sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva. Naj bo leto, ki je pred nami, uspešno. ■

ŽIVLJENJEPIS ČETNEGA PODČASTNIKA 1. PEHČ

VIŠJI ŠTABNI VODNIK DUŠAN ČRNKO

FOTO: LUKA MITROVIĆ

Civilna izobrazba:
1993–1997: Poklicna elektro in strojna šola, Srednješolski center Ptuj,
2010–2013: Višja prometna šola, smer vojaška logistika.

Osnovna vojaška izobrazba:
2004/2005, Šola za podčastnike SV.

Nadaljevalna vojaška izobrazba:
2010: 8. tečaj za vodne podčastnike, Šola za podčastnike SV,
2013: priznan višji tečaj za podčastnike v okviru vojaškega modula na Višji prometni šoli.

Dodatno vojaško usposabljanje:
2008: International NCO Basic Leaderdhip Course, Sion, Švica,
2012: tečaj za inštruktorje, Požega, Hrvaška.

Poveljniške dolžnosti:
2005–2008: poveljnik pehotnega oddelka v 10. MOTB.

Štabne in druge dolžnosti:
2008–2013: vodni podčastnik 1. MOTČ/10. MOTB,
2013/2014: inštruktor v oddelku za bojevanje v CDR/PDRIU,
2013: nosilec predmeta taktika na NTPČ 2, modul B,
2014: vodni podčastnik 4. PEHČ/74. PEHP,
2014: četni podčastnik 1. PEHČ/74. PEHP (2014–2018 ČPČ 2. PEHČ).

Mednarodne operacije in misije:
2007: KFOR 15, poveljnik oddelka 1. MOTČ/10. MOTB,
2009: KFOR 19, vodni podčastnik 1. MOTČ/10. MOTB,
2011: KFOR 23, vodni podčastnik 1. MOTČ/10. MOTB,
2014: KFOR 30, četni podčastnik 1. PEHČ/74.PEHP,
2018: KFOR 38, četni podčastnik 1. PEHČ/74.PEHP.

BESEDE ČETNEGA PODČASTNIKA 1. PEHČ

BESEDILO: DUŠAN ČRNKO
FOTO: LUKA MITROVIĆ

1. četi sem se pridružil leta 2014 kot četni podčastnik. Tedaj je bila to 2. pehotna četa, ki se je pripravljala na misijo KFOR 30. Misijo smo uspešno končali, in jeseni se je Slovenija spopadla z migrantsko krizo, v kateri je četa zelo aktivno sodelovala. Četa, ki so jo bili pridodani tudi pripadniki drugih čet, je bila prva napotena v Rigonce, kjer smo pomagali civilni policiji pri zaustavljanju migrantov, ki so nezakonito prečkali mejo.

Leta 2016 smo začeli prvo fazo cikla usposabljanja bataljonske bojne skupine (BBSk) in postali smo 1. motorizirana četa BBSk. V našo četo so, kot prvo v 74. PEHP, vrnili vozila SKOV 8x8 Svarun. Kot prva vodilna četa v bataljonu smo bili na čelu pri večini aktivnosti, prvi smo uspešno opravili preverjanje voda in kot prvi smo uspešno opravili prevajanje čete.

Leta 2017 smo se udeležili mednarodne vojaške vaje *Platinum Lion* v Bolgariji, na kateri smo uspešno izvedli preverjanje motoriziranih vodov in taktične vaje z bojnim streljanjem. Ognjeno podporo med taktičnim napadom nam je zagotavljal protioklepni vod z oborožitvenim sistemom SPIKE in minometni vod ameriških marincev z minometi kalibra 81 milimetrov. Na vaji so sodelovali pripadniki oboroženih sil ZDA, Ukrajine, Srbije, Slovenije, Romunije, Moldavije, Makedonije, Bolgarije, Azerbajdžana in Albanije.

V začetku februarja 2018 se je naša četa uradno preimenovala v 1. pehotno četo – 1. PEHČ. Tista pomlad je bila za nas res viharna, najprej preimenovanje, zatem preverjanje BBSk, nato prestavljen odhod na misijo za 6 mesecev itn. Po neuspešnem preverjanju BBSk, čeprav je bila 1. PEHČ zagotovo zmagovalka, smo se začeli še bolj intenzivno uriti. To je bilo med drugim mogoče, ker smo bili prosti vseh drugih nalog, ki ne dopuščajo kolektivnega usposabljanja. To nas je še bolj povezalo, saj je četa dihala kot eno, in trije meseci dodatnega usposabljanja so minili, kot bi mignil.

Prišlo je drugo preverjanje, na katerem smo bili (kot vedno) na udarni smeri. Preverjanje smo uspešno končali in čez dva dni začeli priprave na misijo KFOR 38, kamor smo oktobra tudi odšli. Tudi to misijo smo uspešno opravili, saj smo se skozi ves cikel usposabljanja za prevzem nalog BBSk dobro spoznali, se povezali in zaupali drug drugemu, kar se je pozneje pozitivno poznalo tudi na misiji.

Naša četa ima najbolj izkušen kader v 74. PEHP, tako poveljujoče kot vojake. Resnično imamo ogromno izkušenj in znanja. Jedro je že več kot šest let v tej četi, kar je eden izmed razlogov, zakaj naša četa uspešno opravlja vse naloge. V takem kolektivu, kot je naš, je res prijetno delati.

Imamo svoj četni kodeks, ki ga je napisal nekdanji poveljnik čete major Aleš Kunstelj, in sicer »*Kdor vztraja, zmaga*«. Napisan je tako, da se vsak pripadnik najde v njem oziroma ga večinoma živimo. Imamo tudi znak čete in moto, ki smo ga leta 2018 posodobili. »***Multi sunt vocati, pauli vero electi«***, v prevodu ***»Mnogo je poklicanih, a le redki so izbrani***.«

V 1. PEHČ sem četni podčastnik že sedmo leto in res sem počaščen, da delam v kolektivu, v katerem imamo vsi skupni cilj. Smo profesionalni in vedno z odliko opravimo vse naloge, ki jih dobimo. Četa v svojem imenu ponosno nosi številko 1, saj je v vseh vojskah/enotah prva četa le ena. Pripadniki 1. PEHČ, bodite še naprej to, kar ste, bodite ponosni na to, da ste pripadniki naše čete.

Brez vas te čete ne bi bilo!

ORGANIGRAM 1. PEHČ

1
STOT.
MATEJ ARBEITER

3

2
VŠVOD.
DUŠAN ČRNKO

4
ŠVOD.
MARIJA KERČMAR

1. VOD

5
POR.
JURIJ ŠKERGET

6
ŠVOD.
ROBERT KNEP

7
VVOD.
LEON KROPIVŠEK

8
VVOD.
MARK ZAGER

9
VVOD.
SMODIŠ JERNEJ

2. VOD

10

11
ŠVOD.
BOJAN BALAŽEK

12
VVOD.
BENO FOTIVEC

13
VVOD.
BLAŽ BERGLEZ

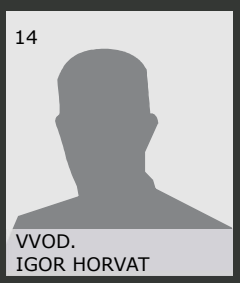
14
VVOD.
IGOR HORVAT

3. VOD

15
POR.
ZORAN KOVAČIĆ

16
ŠVOD.
IZIDOR KURENT

17
VVOD.
FERDO STRGAR

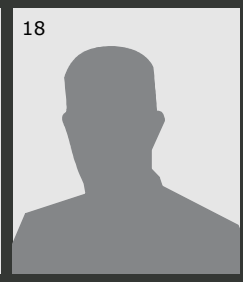
18

19
VVOD.
DAMJAN HOZJAN

LEGENDA:

1 POVELJNIK ČETE
2 ENOTOVNI PODČASTNIK
3 NAMESTNIK ČETE
4 ČETNI OSKRBNIK

1. VOD
5 POVELJNIK VODA
6 ENOTOVNI PODČASTNIK
7 POVELJNIK 1. ODDELKA
8 POVELJNIK 2. ODDELKA
9 POVELJNIK 3. ODDELKA

2. VOD
10 POVELJNIK VODA
11 ENOTOVNI PODČASTNIK
12 POVELJNIK 1. ODDELKA
13 POVELJNIK 2. ODDELKA
14 POVELJNIK 3. ODDELKA

3. VOD
15 POVELJNIK VODA
16 ENOTOVNI PODČASTNIK
17 POVELJNIK 1. ODDELKA
18 POVELJNIK 2. ODDELKA
19 POVELJNIK MINOMETNEGA ODDELKA 60 mm

1. PEHOTNA ČETA

“KDOR VZTRAJA, ZMAGA.”

1

1. VSI PRIPADNIKI 1. PEHČ SMO V SV PROSTOVOLJNO IN JI SLUŽIMO ZVESTO IN ČASTNO.

2. VSAK PRIPADNIK 1. PEHČ JE MOJ TOVARIŠ NE GLEDE NA SPOL, NARODNOST, VERO ALI PREPRIČANJE IN TO BOM DEMONSTRIRAL Z NESEBIČNO SOLIDARNOSTJO, KI MORA VEDNO POVEZOVATI PRIPADNIKE NAŠE ČETE.

3. V SKLADU S TRADICIJO SV BOM SPOŠTOVAL SVOJE NADREJENE, DISCIPLINA IN TOVARIŠTVO STA MOJA MOČ, POGUM IN ZVESTOBA MOJI VREDNOTI.

4. PONOSEN NA STATUS PRIPADNIKA 1. PEHČ BOM TA PONOS IZKAZOVAL S SVOJIM IZGLEDOM, KI BO VEDNO BREZHIBEN, S SVOJIM VEDENJEM, KI BO VEDNO ZGLEDNO IN SKROMNO TER Z UREJENOSTJO SVOJIH PROSTOROV, KI BODO VEDNO ČISTI.

5. KOT VOJAK SE BOM VEDNO URIL NEIZPROSNO, SVOJE OROŽJE BOM VZDRŽEVAL, KOT DA BI BILO MOJA NAJDRAŽJA LASTNINA IN VZDRŽEVAL FIZIČNO PRIPRAVLJENOST NA NAJVIŠJI STOPNJI.

6. POSLANSTVO, KI MI JE DANO, BOM IZPOLNIL DO KONCA ZA VSAKO CENO.

7. V BOJU SE BOM BORIL BREZ SOVRAŠTVA ALI POHLEPA, SPOŠTOVAL BOM PADLEGA SOVRAŽNIKA IN NIKOLI ZAPUSTIL SVOJEGA RANJENEGA ALI PADLEGA TOVARIŠA IN POD NOBENIM POGOJEM PREDAL SVOJEGA OROŽJA.

74. PEHP IN KFOR 42

BESEDILO: ZORAN KOVAČIĆ
FOTO: LUKA MITROVIĆ

Četo Sierra SVNKON KFOR 42 zaznamuje predvsem heterogenost enot, iz katerih prihajajo pripadniki, saj četo sestavljajo pripadniki iz 20. PEHP, LOGBR in kleščmani. 74. PEHP je številčno najbolj zastopan kot tretji vod znotraj čete, nekaj kleščmanov pa je prisotnih v preostalih treh vodih. Priprave na misijo so zaznamovali kadrovski izzivi, kar smo rešili pred končnim preverjanjem čete. Prav tako je bilo treba usposobiti pripadnike, da so dosegli zahtevano raven znanja, saj številni ne prihajajo iz roda pehote. Hkrati je predstavljal izziv zelo kratek čas cikla priprav na misijo, saj je časovni razpon med začetnimi in končnimi operativnimi zmogljivostmi čete trajal le dva meseca namesto pol leta.

Med pripravami so se kleščmani izkazali kot vrhunsko usposobljeni iz taktičnih postopkov, kar gre deloma pripisati dejstvu, da so bili isti pripadniki že na rotacijah KFOR 38 in 39. Tako so morali le osvežiti znanje s področij, ki so jih že izvajali leta 2019, in sicer postopke nadzora množic in nemirov (NMN), patruljiranja, varovanja objektov posebnega pomena, hitro odzivnih sil ter varovanja baze. Med preverjanjem čete iz poznavanja postopkov NMN v vojaškem objektu Bežigrad so kleščmani ves čas delovali v kordonu in disciplinirano potiskali množico proti končni liniji napredovanja.

Dogajanje so ovekovečile televizijske kamere in še tisti večer so se lahko pripadniki spremljali tudi na dnevnih poročilih vseh večjih slovenskih televizijskih hiš. Četa Sierra je to preverjanje opravila z odliko, zato se je štelo kot del opravljenega zaključnega preverjanja čete. Izvedba tega je bila načrtovana dva tedna pozneje v Vojašnici generala Maistra. Tam je 3. vod dobil nalogo varovanja objekta posebnega pomena. Nalogo je odlično opravil, prav tako je celotna četa Sierra dokazala, da ima znanje, motivacijo in sredstva za napotitev na misijo.

Četa Sierra je odšla na Kosovo v dveh izmenah, obe v prvi polovici decembra. Četa je na misijo odšla v času epidemioloških ukrepov. Pred odhodom so bili vsi pripadniki za dva tedna napoteni v samoizolacijo na domu, dva dneva pred dnevom odhoda in na dan odhoda pa so morali še opraviti test okužbe z novim koronavirusom. Z disciplinirano upoštevanjem vseh ukrepov so bili vsi pripadniki na testu negativni. Ob prihodu v bazo lahko iz prve roke povem, da so trenutno odprti bari, trgovine in fitnes v bazi, vendar z omejitvami, torej pijačo vzameš s sabo, v fitnesu pa je vsak posameznik lahko največ eno uro. Prehranjevanje je organizirano, tako da vsak pripadnik v jedilnici prevzame hrano in jo odnese v svojo sobo, kjer jo zaužije. Pri prevzemu hrane je obvezno nositi zaščitno masko.

Posebnost naše rotacije je, da nimamo dopusta na misiji, zato bomo vsi pripadniki na delovanju celotnih pet mesecev. Dopust bomo izkoristili po vrnitvi domov. V obdobju priprav smo imeli kleščmani veliko časa, da pridobimo izkušnje pri delu z drugimi enotami, spoznamo drugačne poglede na nekatere stvari in prevetrimo lastne, da ob vrnitvi na polno začnemo z novimi izzivi.

POGODBENA REZERVA 74. PEHP

BESEDILO: DAMIJAN ŠPELIČ
FOTO: LUKA MITROVIĆ

V Konceptu pogodbene rezervne sestave (PRS), ki je eden izmed številnih aktov, ki urejajo to področje, je zapisano njeno poslanstvo: PRS kot del Slovenske vojske omogoča kadrovske pogoje za razvoj načrtovanih zmogljivosti in naraščanje sil. PRS dopolnjuje stalno sestavo Slovenske vojske, da lahko ta učinkovito in gospodarno izpolnjuje svoje poslanstvo in iz njega izhajajoče naloge. Predstavlja pomembno vez med Slovensko vojsko in civilno družbo.

V dokumentu je prav tako zapisano, da je glavni namen PRS dopolnjevati stalno sestavo SV, da je ta sposobna uresničevati svoje naloge, omogoča nadgradnjo veljavnih in razvoj novih zmogljivosti SV ter predstavlja jedro za uresničitev koncepta vojaško strateške rezerve (VSR). Pripadniki pogodbene rezervne sestave (PPRS), ki predstavljajo približno 9 odstotkov vseh pripadnikov Slovenske vojske, postajajo vse pomembnejši dopolnilni element stalne sestave. V 74. PEHP je nekaj manj kot sto pripadnikov PRS, ki so del 4. PEHČ. V 74. PEHP se nadvse trudimo, da bi načrte z rezervo čim bolje realizirali, res pa je, da morajo za popolno uresničevanje v realnosti sodelovati vsi udeleženci v obrambnem resorju.

Zaradi specifike načina vpoklica na obvezno usposabljanje, nenehnega usklajevanja med potrebami delodajalcev in potrebami vojske po opravljanju vojaške službe v miru (OVSM) se je razvil sistem. Ta ne omogoča oblikovanja kohezivnih enot, ki jih popolnjujejo pripadniki PRS, prav tako pa ne omogoča usposabljanja pripadnikov na formacijskih dolžnostih, na katerih dejansko so v enotah.

4. PEHČ, katere večinski del so pripadniki PRS, je leta 2020 načrtovala, organizirala in izvedla več usposabljanj, na katerih smo usposobili nekaj manj kot sto pripadnikov PRS 72. BR (polovica je pripadnikov 4. PEHČ). Poleg te naloge 4. PEHČ s pridodanimi pripadniki 72. BR, ki so na OVSM, zagotavlja moštvo za varovanja Vojašnice generala Maistra in pomaga drugim četam 74. PEHP pri

preostalih nalogah, tudi pri sodelovanju s policijo pri varovanju južne državne meje. Pomembno je vedeti, da so se skladno z veljavnimi akti pripadniki PRS v tekočem letu dolžni udeležiti obveznega usposabljanja (10 dni) in biti vsaj en mesec na opravljanju vojaške službe v miru (OVSM). To lahko podaljšajo za največ sedem mesecev. Pripadniki PRS izvedejo usposabljanje na lokaciji, ki jim je določena, medtem ko kraj izvedbe OVSM lahko izbirajo.

Med obveznim letnim usposabljanjem pripadnike v desetih dneh pripravimo, da so med OVSM pripravljeni za delo v enoti (zadolžitev z manjkajočo intendantsko opremo, neprebojnim jopičem in puško, izvedba pripravljalnih streljanj s puško in pištolo, spoznavanje splošnih vojaških vsebin za naloge varovanja objektov ter delo na meji ipd.). Glede na kratek čas usposabljanja pripadnike pripravimo za specifične naloge, ne moremo pa zagotoviti pogojev za izvedbo usposabljanja oz. obnovo znanj, ki bi jih potrebovali za delo na formacijski dolžnosti v enoti, kaj šele za kolektivno usposabljanje. Podobno je z enomesečnim OVSM. Pri tem ni nujno, da ga opravljajo v enoti, katere pripadniki so, saj imajo možnost izbire lokacije. Med OVSM pripadniki PRS opravljajo naloge, ki jih stalna sestava zaradi primanjkljaja kadra ne more pokriti, kar pomeni, da tudi v tem času opravljanja OVSM ne moremo obnoviti znanj za delo na njihovi dolžnosti. V 74. PEHP smo med oktobrskim vpoklicem na usposabljanje, ki je bilo združeno z OVSM, prvič izvedli usposabljanje, ki je bilo spremenjeno glede na dosedanjo prakso. Tokrat smo pripadnike PRS organizirali v sestavo pehotnega voda. Med OVSM smo za pripadnike rezervne sestave najprej pripravili usposabljanje iz splošnih vojaških vsebin (maskiranje, orientacija, saniteta ipd.). Pozneje smo postopoma prešli na osnovne taktične postopke skupine in oddelka (reakcija na stik, premikanje po bojišču, uporaba taktičnih signalov ipd.) ter izvedli terensko usposabljanje na OSVAD Postojna. Tam smo nadgradili znanje in se prvič usposabljali kot vod. Usposabljanje je potekalo sredi oktobra in je služilo kot priprava na zaključno situacijsko urjenje voda. Za vajo smo načrtovali uporabo helikopterja, ki pa je bila zaradi epidemije novega koronavirusa v zadnjem trenutku odpovedana.

Spremenjen koncept usposabljanja predstavlja zelo pozitivno izkušnjo za vpoklicane pripadnike PRS, saj je večina po več kot desetih letih ponovno izvedla nekaj vojaškega. Naš cilj so načrtovanje, organizacija in izvedba aktivnosti PRS tako, da bomo za pripadnike rezervne sestave vzpostavili pogoje za utrjevanje občutka pripadnosti 74., da bo vojaško usposabljanje zanimivo, zahtevno, realno ter da bomo zagotovili udeležbo pripadnikov PRS na misijah, prioritetno KFOR, mogoče pa tudi na drugih. V 2020 smo z naštetim začeli, v letu 2021 bomo s tem nadaljevali. ■

NAJBOLJŠI VOJAK 74. PEHP LETA 2020

VOJAK TIBOR TENKO

BESEDILO: TIBOR TENKO
FOTO: LUKA MITROVIĆ

Slovensko vojaško uniformo sem prvič oblekel leta 2011. Usposabljanje za pridobitev vojaške evidenčne dolžnosti (VED) strelca sem opravil kot najboljši vojak svoje učne skupine. Leta 2013 sem bil napoten na misijo KFOR 27 s 74. MOTB. Takoj po končani misiji sem bil premeščen v 132. gorski polk, kjer sem opravljal delo namerilca na puškomitraljezu. Kar hitro sem se vrnil v 74. PEHP, v katerem sem se udeleževal mednarodnih in domačih vaj ter številnih usposabljanj.

Uspešno sem opravil vse zahteve za postavitev na formacijsko dolžnost lahkega puškomitraljezca (LPM). Med pripravami na preverjanje bataljonske bojne skupine (BBSk) in med preverjanjem sem opravljal delo vodnega vezista in nato postal še vodja vozila SKOV 8x8. Po preverjanju sem bil razporejen na mesto strelca protioklepnika. Ker sem se v prostem času ukvarjal z borilnimi veščinami, sem imel še željo po usposabljanju iz borilnih veščin. Tudi ta tečaj sem opravil uspešno.

Po odhodu večine čete na misijo KFOR sem priskočil na pomoč tudi v poveljstvu čete. Takoj po vrnitvi naših pripadnikov so me izbrali za vodnega zaupnika, kar mi je dalo vedeti, da mi vod zaupa in verjame vame. Delo opravljam z veseljem, saj sem lahko opora drugim vojakom. V zadnjem letu sem poleg rednih nalog opravil še VED namerilca na SKOV 8x8 ter sodeloval na taboru MO RS in mladi.

Biti vojak ni samo poklic, saj od nas zahteva nekaj več. Zahteva, da se odrekamo, znojimo in trudimo po najboljših močeh, velikokrat smo nenaspani in utrujeni, a kljub temu vztrajamo. Ko pogledam v preteklost in pobrskam po svojem spominu, se lahko nasmejem in sem zadovoljen, saj delam s prijatelji, in to v trenutkih, ko ljudje in domovina najbolj potrebujejo našo pomoč. Skupaj jim pomagamo, to pa nam daje dodaten zagon in motivacijo za opravljanje dela.

Kot potrditev, da svoje delo opravljam dobro, sem do zdaj med drugim prejel medaljo v službi miru, medaljo vojaku SV za dosežene uspehe, bronasto medaljo 74.PEHP in medaljo vojaku SV za dosežene uspehe. To, da sem najboljši vojak 74. PEHP, je moj največji dosežek do tega trenutka in je priznanje, da svoje delo opravljam dobro. Še se bom trudil in izpopolnjeval po svojih najboljših močeh.

V čast in ponos mi je, da sem najboljši vojak med najboljšimi. Hvala za zaupanje, ki ste mi ga v vseh teh letih izkazovali. Hvala, da sem se lahko dokazoval in izpopolnjeval, tako službeno kot tudi osebno. ■

NAJBOLJŠI PODČASTNIK 74. PEHP LETA 2020

VIŠJI VODNIK BLAŽ BERGLEZ

BESEDILO: BLAŽ BERGLEZ
FOTO: LUKA MITROVIĆ

V 1. PEHČ in 74. MOTB sem bil prerazporejen po končani Šoli za podčastnike in specializaciji za pehoto. V tistem času se je četa pripravljala za odhod na misijo KFOR 30 in je bila kadrovsko popolnjena. Zato sem šel kot poveljnik oddelka na misijo z 2. PEHČ. Na misiji so organizirali tekmovanje oddelkov/skupin, na katerem je sodelovalo več ekip iz različnih držav, ki prispevajo sile v misijo KFOR. Vodil sem eno od skupin in dosegli smo prvo mesto.

Po vrnitvi z misije in vrnitvi v formacijsko 1. PEHČ sem vodil oddelek, ki je zastopal četo in polk na tekmovanju oddelkov v Bohinjski Beli, dosegli smo 3. mesto. To leto sem bil izbran za najboljšega podčastnika polka in brigade ter za tretjega najboljšega podčastnika v Slovenski vojski.

V četi sem napredoval in tudi zato bil prerazporejen v drugi vod. S četo smo se začeli pripravljati na preverjanje bataljonske bojne skupine po metodi CREVAL. Udeležili smo se mednarodne vojaške vaje Platinum Lion v Bolgariji in se pripravljali na misijo KFOR 38.

Leta 2020 sem s četo sodeloval na mednarodni vojaški vaji Rock Kleščman, na kateri smo z vodom izvedli taktično vajo z bojnim streljanjem. Prav tako sem v sklopu potrjevanja Navodil za streljanje v SV sodeloval na vodnem bojnem streljanju z vozili SKOV 8x8 Svarun.

Lani sem končal priprave in napotitev na misijo KFOR 42. V sklopu usposabljanja smo izvedli vsa skupinska streljanja, od streljanja v paru do skupine ter oddelka. Nadaljevali smo s skupinskim usposabljanjem, vključno z nadzorom množic in nemirov ter uspešno opravili zaključno preverjanje.

Na koncu bi se zahvalil podrejenim za njihove izkušnje, pripravljenost za delo, tovarištvo ter nadrejenim za podporo, vodenje in zaupanje. Pridobljeno priznanje je pohvala skupini, in ne posamezniku.

VLOGA SIMULATORJEV V PROCESU USPOSABLJANJA

BESEDILO: JURE HIMELRAJH
FOTO: MATIJA VRBNJAK

Na najnižji taktični ravni morajo biti za uspešno delovanje organizacije pripadniki izurjeni najmanj v treh sklopih osnovnih vojaških veščin: strelska usposobljenost, premikanje po bojišču in komuniciranje. Poveljniki si že od začetkov standardiziranega urjenja s strelnim orožjem prizadevajo za vzpostavitev pogojev za izboljšanje strelskih sposobnosti posameznika. Tako neposredno povečujejo sposobnost preživetja posameznika in doseganja poslanstva enote. Z uvedbo mitraljezov in razmahom motorizacije v začetku prejšnjega stoletja so vojaško napredne države začele najprej razvijati trenažerje in pozneje simulatorje. Cilj uporabe obeh za namen strelskega urjenja je bil in ostaja jasen. Povedano na splošno – z minimalnimi viri ustvariti čim bolj realno vadbeno okolje – in specifično – izboljšati strelsko usposobljenost pripadnikov.

Če so drugod pred stoletjem prepoznali vrednost trenažerjev in simulatorjev, smo se v Slovenski vojski šele pred nekaj leti bolj strokovno lotili načrtovanja, organizacije in izvajanja strelskega usposabljanja. Takrat je skupina pripadnikov SV s podporo odločevalcev naredila ogromen preskok na vseh področjih strelskega usposabljanja. Veliko so si prizadevali tudi pri razvoju simulacijskih centrov. Eden teh je od oktobra 2020 vzpostavljen tudi v Vojašnici generala Maistra.

Sicer smo šele na začetku poti, ampak so nam že zdaj na voljo trenažerji znanih proizvajalcev Noptel in Guardiaris. Glavne prednosti usposabljanja na tranažerjih so: nižji stroški, varno okolje, neomejeno število ponovitev, spremljanje in ocenjevanje zadetkov, možnosti spreminjanja scenarijev ipd.

Razlika v strelski usposobljenosti v vojni velikokrat pomeni razliko med življenjem in smrtjo. Trenažer Noptel Expert je namenjen usposabljanju posameznika za izboljšanje strelske pripravljenosti. Uporabljamo ga lahko z avtomatsko puško FN F2000S ali M70AB2, lahkim puškomitraljezom FN Minimi in srednjim puškomitraljezom FN MAG.

Omogoča streljanje na kratkih in daljših razdaljah, v zaprtih ali odprtih prostorih, podnevi ali ponoči. Je mobilen, varen, učinkovit in preprost za uporabo. Praktične izkušnje v SV so že pokazale, da z urjenjem na trenažerju Noptel pozneje na strelišču dosegamo veliko boljše rezultate.

SV ima omejene zmogljivosti za boj proti oklepnim vozilom, kljub temu sledimo moderni doktrini protioklepnega boja. Tako v 74. uporabljamo protioklepno orožje DND RGW 90, letos bomo dobili tudi Carl-Gustaf M4.

Za obe orožji sta v Simulacijskem centru VGM na razpolago trenažerja proizvajalca Guardiaris, ki pa sta si tako kot oba oborožitvena sistema dokaj podobna.

Omogočata usposabljanje, spremljanje in ocenjevanje vadbencev med streljanjem. Vadbena postaja je narejena tako, da vadbenec z urjenjem dobi občutek za orožje, ciljanje in streljanje.

Simulatorski center zaokrožuje Guardiarisov trenažer MOSPAT 8x8. Ta omogoča urjenje poveljnikov, namerilcev in voznikov SKOV 8x8 Svarun. Za zdaj še nismo dosegli polnega potenciala vadbenega sredstva. Ko bodo nekatere manjše pomanjkljivosti odpravljene in bomo začeli usposabljanje za pridobitev VED, bomo tudi tam preživeli več časa.

Urjenje na trenažerjih v času izredno omejenih kadrovskih in materialnih virov postaja nenadomestljiv pripomoček pri doseganju in vzdrževanju zahtevane pripravljenosti. Seveda trening na trenažerjih ne more nadomestiti realne izvedbe in naravnega okolja urjenja. Namenjen je dopolnitvi usposabljanja, in ne kot zamenjava za usposabljanje na vadišču z ostrim strelivom.

V 74. smo si za leto 2021, v povezavi s strelskim usposabljanjem, postavili precej ambiciozne cilje. Pot do taktične vaje z bojnim streljanjem na meji nočne vidljivosti in ponoči bo tlakovana z urami, preživetimi v simulatorskemu centru VGM.

Hkrati pa se vsi že veselimo začetka obnove strelišča Apače. Skladno z načrti bomo konec naslednjega leta namesto na drugem koncu Slovenije izvajali strelsko usposabljanje v bližini. Strelski center Apače bo med najbolj modernimi in varnimi strelišči na svetu. Pogoji za doseganje strelskih standardov in boljšo možnost preživetja na bojišču so vzpostavljeni in bodo še izboljšani. Od nas je in tudi bo odvisno, da jih izkoristimo, kolikor je mogoče.

Vir: Povzeto po Navodilih za uporabo virtualnih simulatorjev za orožje 84 mm RCL M4, RGW 90 HH, MOSPAT 8x8 in Noptel Expert. ■

POMEMBNOST ORGANIZACIJSKE KULTURE

BESEDILO: NUŠA GORENAK
FOTO: LUKA MITROVIĆ

Ob besedni zvezi organizacijska kultura se nam pogosto zdi, da je to strokoven, nezanimiv in kot zaposlenemu v organizaciji zelo nepomemben pojem. Vendar ko na pojem pogledamo bolj laično, vidimo, da se z dobro organizacijsko kulturo v organizaciji vsak izmed nas lahko počuti boljše.

Kaj je pravzaprav organizacijska kultura? To je okolje, v katerem delamo vsak dan. Dobro delovno okolje je pomembno, saj vpliva na uspeh zaposlenih in rezultate podjetja. Zaposleni so najbolj motivirani in zadovoljni, kadar se njihove potrebe in vrednote skladajo s potrebami in vrednotami organizacije. Organizacijsko kulturo sestavljajo vrednote, prepričanja, vedenje in odnosi, ki so skupni vsem zaposlenim v organizaciji. Vsakodnevno lahko opazimo njene elemente: pri delu v pisarni ali na terenu, med sestanki, odmori ali pri malici. Zaradi vloge odločanja in strateške usmerjenosti organizacijsko kulturo navadno vzpostavijo vodilni v organizaciji, nato pa se spreminja, razvija in dopolnjuje. Vsak zaposleni namreč k podjetju prinese svoje izkušnje in svoje vedenje.

Organizacijska kultura močno vpliva na uresničevanje strategije organizacije. Organizacija, v kateri so odnosi med zaposlenimi in vodilnimi dobri, kadar je vključenost zaposlenih v odločanje velika in med subkulturo poveljujočih in podrejenih ni bistvenih razlik – tam so izpolnjeni kulturni pogoji za učinkovito uresničevanje strategije. Organizacijsko kulturo moramo skrbno načrtovati.

Preveriti moramo, kaj organizacija počne, v katero smer gre njen razvoj, kakšni so poslovni cilji, strategija in vizija. Nekatere aktivnosti seveda pozitivno vplivajo na gradnjo in ohranjanje organizacijske kulture: skupinske naloge, ki povezujejo različne oddelke, vaje komuniciranja in spodbujanje medsebojne komunikacije na delovnem mestu, sprememba fizične postavitve delovnega prostora, sprememba v organizacijski sestavi, prepoznavanje truda in nagrajevanje tistih, ki aktivno sledijo organizacijski kulturi. Vse te spremembe se ne zgodijo čez noč, vendar potrebujejo čas, da se uveljavijo med nami.

Z vztrajnostjo in majhnimi stvarmi, navadami lahko vsak dan pomembno vplivamo na svoje delovno okolje. Iz majhnih navad se ustvarijo vzorci vedenja, pozneje tradicija, občutek pripadnosti in dolgoročno tudi organizacijska kultura. ■

LETO 2020 NAS JE PRESENETILO – ALI NAS BO TUDI 2021?

BESEDILO: MATJAŽ MURŠIČ KLENAR
FOTO: LUKA MITROVIĆ

Ko smo predlani vstopali v leto 2020, si verjetno niti v sanjah nismo mogli predstavljati, da bomo preživeli takšno leto, kot smo ga. Od sredine marca 2020 se je številnim življenje *obrnilo na glavo*. Začeli smo se spoprijemati s svetovno epidemijo novega koronavirusa, ki je imela in še ima posledice v življenju vsakega izmed nas. Tisti, ki so se osebno srečali z boleznijo, so preživljali bolj ali manj težek potek bolezni. Vendar tudi tisti, ki se niso osebno srečali s to novo boleznijo, imajo izkušnjo vseh ukrepov za zajezitev širjenja bolezni. Virus je zaznamoval vse pore našega osebnega in družbenega življenja. Prizadel je naše osebno, družbeno in poslovno življenje. Posledice bomo čutili še kar nekaj časa, tako v gospodarstvu, odnosih, osebnem življenju, tako na socialnem, psihološkem kot tudi duhovnem področju.

Izkušnja boja s sovražnikom, ki ga sploh ne vidimo, a pušča tako velike posledice, je gotovo ena težjih, ki smo jih kdaj doživeli ali jih še bomo. Če sovražnika vidiš, je nekoliko lažje, ker veš, kako se nanj lahko pripraviš, od kod bo prišel in kakšno škodo lahko naredi. Če pa sovražnika ne vidiš, je to vse težje predvidevati, saj ne veš, kdaj in kje bo prišel. Zato se je nanj tudi težje pripraviti. Ne zgrešimo veliko, če rečemo, da je novi koronavirus v naš svet prinesel katastrofo. S to katastrofo moramo živeti in se z njo spoprijemati, če smo se z virusom osebno srečali, kot tudi če smo bili *zgolj* deležni ukrepov in načinov zajezitve, ki se jim nihče izmed nas ni mogel izogniti.

Gotovo številni s strahom in negotovostjo gledajo v leto 2021 z vprašanjem, kaj bo prineslo. Se bo situacija umirila in popravila ali se bo še poslabšala? Ta negotovost nas gotovo vodi v razmišljanje in iskanje odgovorov. Kanadski mislec Charles Taylor je zapisal: »Spoznati tragičnost v našem življenju ne pomeni zgolj imeti ali iskati moč, da se z njo soočiš. Pomeni tudi spoznati njeno globino in mogočnost.«

Celotna situacija novega koronavirusa se je vsakega izmed nas dotaknila v samo bistvo našega življenja, v naše odnose, v naš način življenja, v naše vrednote in v naše navade. Dotaknila se nas je celostno, torej zelo mogočno. Ob vseh preizkušnjah, ki smo jih doživeli v tem letu, nas lahko še bolj nagovori sporočilo božičnega praznika, ki smo ga pred kratkim praznovali. Tudi dogodki v Betlehemu, ki sta jih doživela Marija in Jožef, so bili zanju nekaj nenavadnega.

Prebivalci Betlehema ju niso sprejeli, kljub temu da je bila Marija tik pred porodom. Rodila je v hlevu, kar je popolnoma neprimerno in nevsakdanje. A vendar iz te nevsakdanje in na trenutke celo tragične situacije prihaja največje sporočilo miru, topline in nazadnje tudi veselja.

Naj nam tudi sporočilo, ki ga nosi božični praznik, v novem letu 2021 prinese vero in upanje, da bodo tudi stiske in omejitve, ki smo jih doživeli, prinesle nekaj dobrega.

Srečno in zdravo leto 2021!

PRIŠEL JE ČAS ODHODA

BESEDILO: JURE HIMELRAJH IN BORIS PAVALEC
FOTO: MATIJA VRBNJAK

Stotnik Boris Pavalec je skoraj tri desetletja korakal z nami in s ponosom nosil vojaško uniformo. V prelomnih trenutkih nastajanja slovenske države, med osamosvojitveno vojno, je doživel ognjeni krst. Ko je bilo to najbolj potrebno in nevarno, je stopil iz množice, prevzel poveljevanje in vodil enoto do zmage. V drugem času in drugem okolju bi bil narodni junak ...

Ob času njegovega slovesa je najmanj, kar lahko naredimo, da mu z nazivanjem po činu, ki ga je nosil, vrnemo vsaj del (samo)spoštovanja. Kljub vsemu je vedno odlično opravljal svoje delo. Ime stotnik Boris Pavalec bo z zlatimi črkami zapisano v slikoviti in bogati zgodovini 74.

Boris, iskrena hvala in vse dobro v prihodnosti!

podpolkovnik Jure Himelrajh
poveljnik 74. PEHP

Stotnik Boris Pavalec se s tem pismom poslavlja od enote, v kateri je preživel celotno vojaško kariero.

Moja vojaška pot se je začela na služenju vojaškega roka, ko sem končal šolo rezervnih častnikov oklepnih enot. Pozneje sem služil kot rezervist v oklepnih enotah Jugoslovanske armije v Mariboru. Ker se je Slovenija odločila za samostojno pot, je bilo leto 1991 v mojem življenju prelomno. Odločil sem se, da branim svojo domovino pred agresorjem, takratno JLA. Kot prvi poveljnik prve slovenske tankovske čete TO, ki je bojno delovala v Šentilju, moram poudariti izreden pomen in prispevek naše tankovske čete k obrambi mejnega prehoda Šentilj in s tem svobodni Sloveniji. Pripadniki te čete smo zelo ponosni, da smo poleg ustanovitve čete doživeli tudi ognjeni krst in upravičili svoje rojstvo. Pokazali in dokazali smo, da je v nas bojni duh kralja Matjaža, hlapca Jerneja in generala Maistra. Tako kot oni smo se tudi veterani vojne za Slovenijo bojevali za pravično stvar ter za našo domovino bili pripravljeni dati svoje življenje, **zato to ne sme biti nikoli pozabljeno!**

Želja, da služim svoji domovini kot pripadnik Slovenske vojske, se mi je uresničila 1. junija 1992, ko sem podpisal pogodbo s takratnim na novo ustanovljenim 74. OKMB.

Kljub temu da sem nosil častniški čin (stotnik), sem podpisal pogodbo za dolžnost poveljnika tankovskega oddelka. Moj cilj v življenju ni bila karierna pot, temveč neposredno delo z mladimi vojaki naborniki, saj sem v tem neizmerno užival.

74. OKMB je obstajal polnih 15 let. V tem obdobju sem skupaj s takratnimi pripadniki stalne sestave usposobil veliko generacij mladih tankistov. To je bilo obdobje, katerega ne bom nikoli pozabil. Tudi sam sem se učil, kako delati z ljudmi, pravilno pristopati in spoštovati ljudi, kajti samo tako sem lahko bil uspešen pri svojem delu. Nekoč na terenu me je novinar revije Slovenska vojska vprašal: »Kaj botruje uspešnemu delu v tako hladnem in deževnem vremenu?« Odgovoril sem: »Vidite tiste oblake nad vami?« Odgovoril je, da jih vidi. Povedal sem mu, da je naša morala in volja nad temi oblaki. Še danes me ustavijo nekdanji vojaki naborniki in želijo spregovoriti besedo iz tistega časa. Za mene to pomeni, da sem bil na pravi poti.

Prišel je čas, ko smo tudi v 74. OKMB morali sodelovati na misiji. Pisalo se je leto 2006, ko smo se prvič odpravili na Kosovo, in sicer v sklopu SVNKON KFOR 14. Pred tem smo šli skozi usposabljanje in ocenjevanje usposobljenosti našega voda. Dokazati smo hoteli, da zmoremo. Navdušeni smo bili nad tem, kako dobro smo opravili naloge na preverjanju, saj smo se tankisti takrat prvič srečali s pehotno taktiko. Dokazali smo sebi, da s trdo voljo in pogumom zmoremo opraviti vsako nalogo.

Tako kot drugod v Slovenski vojski je reorganizacija doletela tudi naš 74. OKMB. Tanke smo zamenjali za nova bojna vozila SKOV 8x8 Svarun, ime OKMB pa za MOTB. V tem času sem zapustil bojno enoto (1. tankovsko četo) in sprejel novo nalogo kot poveljnik nastanitvenega oddelka.

Pravijo, da če nisi bil na Triglavu, nisi pravi Slovenec. Zato sem se odpravil na Triglav. Zadal sem si pomembno nalogo odnesti bojna prapora 74. OKMB in 74. MOTB na vrh Triglava. To sem tudi storil in obe bojni zastavi razvil na vrhu našega očaka. Leta 2013 smo po preoblikovanju postali 74. PEHP.

Poleg vseh nalog, ki jih opravljam v oddelku, imam čas tudi za humanitarno dejavnost. Sem krvodajalec in darujem kri, del sebe za soljudi. Nekaj dni pred mojim abrahamom, leta 2014, sem stotič daroval kri. Ob tej priložnosti so mi podelili naziv vitez krvodajalstva. S tem dejanjem želim biti vzor človeka, ki mu ni vseeno za sočloveka. Tako sem do danes kri daroval že več kot stodvajsetkrat. Tistega leta sem ponovno odšel na Kosovo (SVNKON KFOR 30), takrat kot poveljnik oddelka za oskrbo.

Da bi se lahko udeležil misije, sem se moral odpovedati činu stotnika. To je najbolj grenak priokus mojega dela v Slovenski vojski.

Naredil sem nekaj dobrega za Slovenijo in Slovensko vojsko, na koncu pa sem se moral sam odpovedati činu. Ne vem, če na svetu obstaja vojska, v kateri degradiraš samega sebe. Zaradi nedosledno napisanih normativnih aktov in včasih nedoslednega upoštevanja teh aktov so se pri odpovedovanju činov dogajale nepoštene anomalije. Vzeli so mi največ, kar so mi lahko, to je moj ponos.

Natanko 28 let in 7 mesecev je minilo, odkar sem stopil v vojaške škornje Slovenske vojske. Zdaj je prišel čas odhoda. Odhajam v čas tretjega življenjskega obdobja, upokojitev. Ponosen sem, da sem bil del te pravljice v Slovenski vojski.

Zahvaljujem se svoji družini, ki me je vsa ta leta podpirala, in vsem sodelavcem. Ti so mi vsa ta leta stali ob strani, le tako sem lahko uspešno opravil vse naloge. Ne bom pozabil svoje enote, kajti vem, kaj vse je prestala, da je danes tukaj, kjer je. Nekoč je prvi poveljnik 74. OKMB povedal: »Težko prideš na vrh, a ko si na vrhu, lahko hitro padeš. Ponovni dvig na vrh je mnogo težji.« Zato, kleščmani, bodite to, kar smo bili mi: **jeklen oklep, jeklena volja, jeklen pogum.** Samo tako boste ostali na vrhu. Sam bom pa izpolnil še zadnje dejanje. Tako kot sem prišel v 74. OKMB, tako bom tudi zadnji dan odšel – z dvignjeno glavo, na kateri bo črna baretka tankista in s činom stotnika na prsih. Srečno.

Stotnik Boris Pavalec

UTRINKI Z USPOSABLJANJA

FOTO: LUKA MITROVIĆ

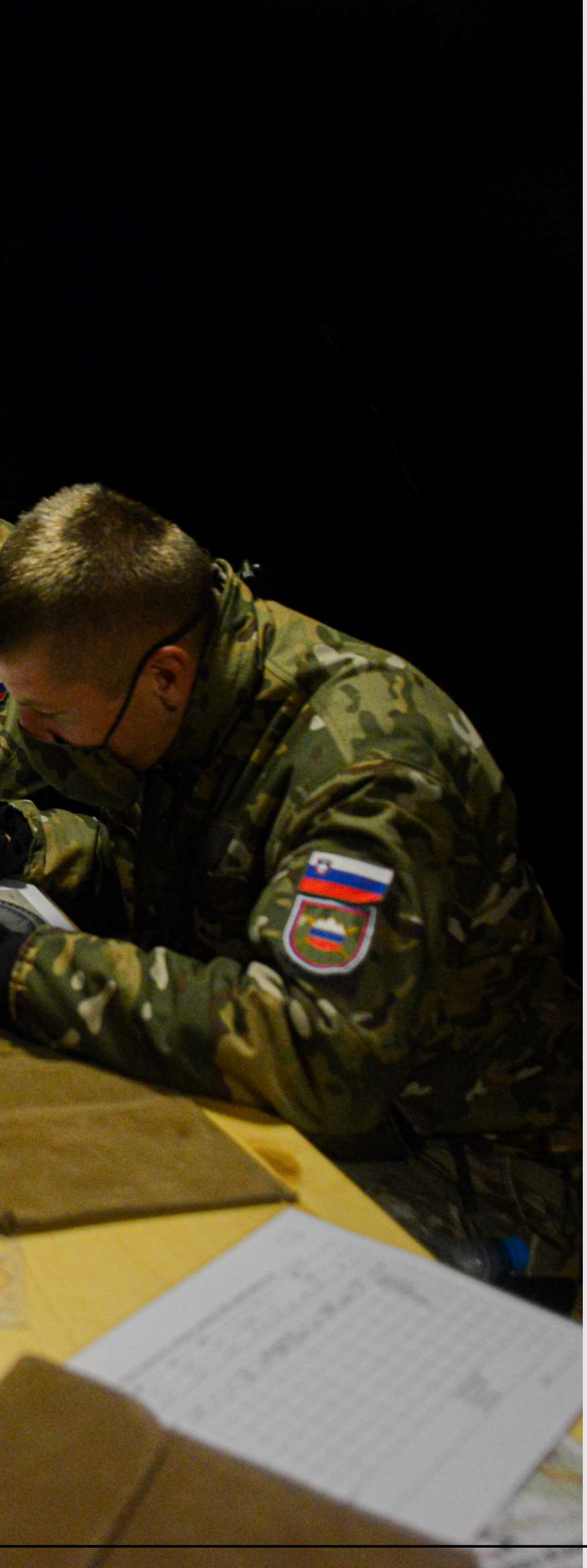

KLEŠČMAN
74. PEHP
ISSN 2738-5493

Kleščman je interno glasilo
74. pehotnega polka

NASLOV UREDNIŠTVA
Glavna pisarna 74. PEHP
Ramovševa 2, 2000 Maribor

UREDNIK: ppk. Jure Himelrajh

FOTOGRAF: des. Luka Mitrović

LEKTORIRANJE:
Tamara Himelrajh
Urška Prelog

OBLIKOVANJE IN PRELOM:
des. Luka Mitrović

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:
des. Luka Mitrović

Naslednja številka izide 15. aprila 2021

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno stališče Ministrstva za obrambo Republike Slovenije in Slovenske vojske.

ENOTNI

CILJ #2

POKLIC, PRI KATEREM GREMO OD BESED V AKCIJO.

postanivojak.si